

MAGISTRÁT HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY

Materiál na rokovanie
Mestského zastupiteľstva
hlavného mesta SR Bratislavy
dňa 31.1.2008

Informácia o činnosti splnomocnenca primátora pre dopravné systémy

Predkladateľ:

Ing. Tomáš FABOR
splnomocnenec primátora
pre dopravné systémy

Materiál obsahuje:

1. Informáciu o činnosti splnomocnenca primátora pre dopravné systémy

Zodpovedný:

Ing. Tomáš FABOR
splnomocnenec primátora
pre dopravné systémy

Spracovateľ:

Ing. Tomáš FABOR
splnomocnenec primátora
pre dopravné systémy

január 2008

Informácia o činnosti Splnomocnenca primátora pre dopravné systémy Ing. Tomáša Fabora.

Uznesením č. 146/2007 zo dňa 31. 5. 2007 Mestské zastupiteľstvo schválilo dňom 1. 6. 2007 dlhodobé uvoľnenie Ing. Tomáša Fabora, poslanca Mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy, za účelom výkonu činnosti v oblastiach nosného dopravného systému hlavného mesta SR Bratislavy, a to v rozsahu:

1. Vypracovávať pre Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta SR Bratislavy stanoviská k vybraným materiálom prerokúvaným mestským zastupiteľstvom týkajúce sa nosného dopravného systému hlavného mesta SR Bratislavy.
2. Koordinovať práce súvisiace so schválenou koncepciou bratislavskej integrovanej dopravy, najmä v oblasti prípravy, zahájenia a realizácie integrovaného dopravného systému BID.
3. Koordinovať práce súvisiace s prípravou uzatvorenia zmluvy vyplývajúcej z Memoranda podpísaného hlavným mestom SR Bratislavou, Ministerstvom dopravy, pôšt a telekomunikácií SR a Železnicami SR a vykonávať dohľad nad vykonávaním práv a plnením povinností vyplývajúcich z tohto záväzkového právneho vzťahu a koordinovať práce na príprave v oblasti aktualizácie územného plánu pre nosný dopravný systém a projekt TEN - T 17 prepojenia železničných koridorov na území hlavného mesta SR Bratislavy.
4. Aktívne spolupracovať s akciovou spoločnosťou METRO Bratislava, a.s., pri naplňovaní koncepcie nosného dopravného systému hlavného mesta SR Bratislavy, zosúladovať spoločný postup prípravných prác s prípravou nosného dopravného systému a koordinovať projektovú dokumentáciu nosného dopravného systému v spolupráci so Železnicami SR.
5. Plniť ďalšie úlohy týkajúce sa nosného dopravného systému hlavného mesta SR Bratislavy v rozsahu splnomocnenia primátora hlavného mesta SR Bratislavy.

Stav príprav Nosného dopravného systému MHD

Nosný dopravný systém MHD 1. etapou zabezpečuje napojenie MČ Petržalky na sieť koľajovej dopravy MHD v centre mesta. Táto etapa má dočasný úsek (1.časť) a definitívny úsek (2.časť).

Dňa 27.7.2007 verejný obstarávateľ Hl. mesto SR Bratislava vyhlásil medzinárodnú súťaž na Nosný systém MHD, prevádzkový úsek Janíkov Dvor – Šafarikovo námestie, 1. časť Bosákova ulica – Šafarikovo námestie na vypracovanie projektovej dokumentácie pre umiestnenie stavby (DUR), dokumentáciu pre stavebné povolenie (DSP) a realizačnú dokumentáciu stavby (RDS). Komisia pre vyhodnotenie ponúk vo verejnej súťaži určila víťaza a odporučila verejnému obstarávateľovi hl. mestu SR Bratislave uzavrieť s ním zmluvu. Neúspešný uchádzač podal verejnému obstarávateľovi žiadosť o nápravu proti vylúčeniu ponuky, ktorú verejný obstarávateľ zamietol, na čo uchádzač podal námietku na Úrad pre verejné obstarávanie, ktorý o nej v súčasnosti rozhoduje.

Pre Nosný systém MHD, prevádzkový úsek Janíkov Dvor – Šafarikovo námestie, 2. časť Bosákova ulica – Janíkov dvor hl. mesto SR Bratislava v spolupráci s MDPT SR a ŽSR kvantifikujú technické a technologické parametre pre duálnu prevádzku. Financovanie infraštruktúry z kohézneho fondu PO 4 Integrovaná doprava pre konečného prijímateľa ŽSR je možné len do výšky oprávnených nákladov.

Pracovná skupina zložená z poverených pracovníkov MDPT SR, hl. mesta SR Bratislavy a ŽSR pripravuje text zmluvy združenej investície v zmysle „Memoranda“ o spoločnom postupe v príprave, realizácii a využívaní spoločnej infraštruktúry na území hl. mesta SR Bratislavy budovanej v rámci projektov TEN-T č.17 pre integráciu mestskej prímestskej a železničnej koľajovej dopravy.

MDPT SR zabezpečuje spracovanie Technicko-ekonomickej štúdie o využívaní železničnej infraštruktúry na území hl. mesta SR Bratislavy budovanej v rámci prioritného projektu TEN-T č.17 s cieľom vzniku moderného integrovaného dopravného systému s nosným systémom koľajovej dopravy. Štúdia preverí aj všetky objekty a súbory, ktoré majú byť súčasťou združenej investície duálnej trate Janíkov dvor - Bosákova, alebo s ňou súvisia, z pohľadu technického a ekonomického. Štúdia je financovaná z fondu Technickej asistencie.

Rozhodujúcim objektom I. etapy je rekonštrukcia Starého mosta. Na základe konzultácií s Dunajskou komisiou a ich podmienok sa posudzuje aj technický stav Starého mosta. Hl. mesto SR Bratislava je správca mosta a na základe zmluvy inžinierska kancelária TESÁR & PARTNER vedie dlhodobo od roku 1996 databázu pravidelných prehliadok, geodetických meraní, zaťažkových skúšok, fyzikálnych a technických parametrov a návrhov sanačných opatrení.

Stav príprav prepojenia koridorov TEN – T 17

Jednou z rozhodujúcich podmienok ekonomického rozvoja mesta je kvalita dopravnej infraštruktúry. Bratislava ako administratívno – správne a priemyselné centrum zaznamenáva v ostatnom období ako jeden z limitujúcich faktorov rozvoja práve túto oblasť. Navrhovaný projekt je významným príspevkom k riešeniu tejto problematiky v širšom kontexte. Nie je len príspevkom k riešeniu dopravnej infraštruktúry mesta, ale aj významným spôsobom napomáha dopravnému spojeniu v širších väzbách. Napojením na letisko M. R. Štefánika, ktorého služby využíva čoraz viac cestujúcich, sa význam projektu znásobuje. Skvalitnením existujúcich tratí (zdvojkolajnenie, elektrifikácia) sa umožní cestujúcej verejnosti pohodlnejšie a rýchlejšie prepraviť do cieľových staníc.

V priebehu druhého polroka 2007 bola spracovávaná Dopravno-urbanistická štúdia (ďalej len DUŠ) „Prepojenia železničného koridoru TEN-T č.17 s letiskom a železničnou sieťou v Bratislave“, kde hl. mesto SR Bratislava koordinovalo zadanie a spracovanie štúdie s potrebami Nosného dopravného systému – rýchlej električky a celkovými plánmi mesta. Na základe kladne prerokovanej DUŠ s dotknutými subjektmi budú definované podklady pre zmeny a doplnky územného plánu.

Zásadné pripomienky hl. mesta SR Bratislavy k predloženej Dopravno-urbanistickej štúdií:

- kvantifikovať nároky na duálne riešenie NS MHD
- posúdiť nevyhnutnosť budovania depa Janíkov dvor
- riešiť stanice Nivy a Centrum v trase východne od SND
- uplatniť riešenie dvoch prestupných staníc koridor a trasa „A“ NS MHD
- situovanie stanice NDS Einsteinova v ťažisku CMC v Petržalke
- Severnú tangentu riešiť podzemným variantom
- dopravno – inžinierske posúdenie koncepcie

Uvedené pripomienky žiadame zapracovať do čistopisu Dopravno-urbanistickej štúdie.

Pracovná skupina s riešiteľmi Dopravno-urbanistickej štúdie koordinuje technické riešenie prepojenia projektov „Prepojenie koridorov TEN-T č.17“ a „NDS – Združená investícia Bosákova – Janíkov dvor“. Predmetom je prepojenie vyústenia koľajového prepletu z tunela pod Dunajom a zastávky Bosákova.

V súčasnosti je v štádiu prerokovania „Štúdia prepojenia železničného koridoru TEN-T č.17 s letiskom a železničnou sieťou“ - Správa o hodnotení vplyvov na životné prostredie. Projekt je v procese hodnotenia podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. a je rozdelený na 5 samostatných častí. Tieto sú predmetom osobitných procesov posudzovania vzhľadom na odlišnosti v lokalizácii stavby, v technickom a technologickom riešení a pod. Spolu s dopravnými stavbami však vytvárajú jeden celok. Projekt sa delí:

- A) ŽSR, Devínska Nová Ves – Marchegg, elektrifikácia
- B) 1. stavba ŽSR, Bratislava Predmestie – Bratislava Filiálka – Bratislava Petržalka
(prepojenie koridorov)
- C) 2. stavba ŽSR, Bratislava – železničné zapojenie letiska M. R. Štefánika
 - 1. Etapa – Zdvojkoľajnenie Bratislava Petržalka – št. hranica SR/RR
 - 2. Etapa – Zdvojkoľajnenie Bratislava Hl. stanica – Bratislava Nové Mesto
 - 3. Etapa – napojenie letiska M. R. Štefánika na železničné trate, výstavba žst. Bratislava letisko

Pre komplexné riešenie problematiky z pohľadu samosprávy na území Bratislavy sa ukázala nutnosť ustanoviť koordinačnú komisiu so zástupcov hl. mesta a mestských častí Staré mesto, Nové mesto, Ružinov a Petržalka. Členovia pracovnej skupiny boli menovaní primátorom a starostami a prerokované sú hlavne otázky dopravy a územného plánu .

Stav príprav zahájenia Bratislavskej integrovanej dopravy

V súlade s prijatou Konceptiou Bratislavskej integrovanej dopravy (ďalej iba BID) zastupiteľstvami Bratislavského samosprávneho kraja a hlavného mesta SR Bratislavy v apríli 2007 pripravovala spoločnosť Bratislavská integrovaná doprava, s.r.o. (ďalej iba BID, s.r.o.) samotný projekt BID s cieľom zahájenia jeho I. etapy v marci 2008.

Napriek obmedzeným finančným prostriedkom pripravila BID, s.r.o. v priebehu mája až októbra 2007 po splnení všetkých zákonných náležitostí súvisiacich s efektívnym narábaním s verejnými prostriedkami na prerokovanie do jednotlivých zastupiteľstiev druhý základný dokument, tvoriaci dopravný pilier budúcej BID. Tento dokument – Plán dopravnej obsluhy (ďalej iba PDO) bol spracovaný **ako prvý v rámci Slovenskej republiky**. Podkladom PDO bol Dopravno – sociologický prieskum. PDO bol dňa 22. novembra 2007 zobrahaný na vedomie v zastupiteľstve hlavného mesta SR Bratislavy a dňa 12. decembra 2007 v zastupiteľstve Bratislavského samosprávneho kraja.

V novembri 2007 bola spracovaná Technická dopadová štúdia zavedenia 1. etapy BID, ktorá mala za úlohu popísať úpravy existujúceho programového vybavenia v DP Bratislava, Slovak Lines a Železničnej spoločnosti Slovensko na nákup cestovných lístkov.

Bola vytvorená pracovná skupina, tvorená menovanými zástupcami objednávateľov výkonov (Bratislavský samosprávny kraj a hl. mesto SR Bratislava), dopravcov (Dopravný podnik Bratislava, Železničná spoločnosť Slovensko, Železníc Slovenskej republiky a Slovak Lines), ako aj koordinátora BID. Pracovná skupina sa schádzala pravidelne raz týždenne.

Už pri samotnom prerokovaní PDO v pracovnej skupine sa ukázala nutnosť jeho dôkladnejšieho posúdenia a pripomienkovania. Návrh PDO vytvára totiž základné rámcové podmienky nielen pre spracovanie Ročného projektu organizácie dopravy regiónu, ale najmä pre spracovanie jednotnej spoločnej tarify BID. Jedná sa o dôležité **regionálno-komunálne politické rozhodnutie**, ktoré si vyžaduje dôkladnú prípravu samotného materiálu s dosiahnutím vzájomného súhlasu všetkých zúčastnených subjektov. Z dôvodu zhruba dvojmesačného sklzu v plnení pôvodného Harmonogramu zavedenia I. etapy BID v marci 2008 dospela BID, s.r.o. k záveru, že je potrebné posunúť aj začiatok jej zavedenia. Posun treba využiť na dôkladnejšiu prípravu tretieho základného materiálu BID po Konceptii a PDO – Jednotnej tarife a tarifných podmienkach BID. Uvedený materiál dá v súlade so schváleným

algoritmom delenia tržieb v prijatej koncepcii aj odpoveď jednotlivým zúčastneným dopravcom na otázku, ako budú delené tržby z BID. Následne po jeho pripomienkovaní v pracovnej skupine ho BID, s.r.o. predloží v mesiaci **apríl** na prerokovanie do zastupiteľstiev BSK a Mesta Bratislavy.

Termíny zavedenia I. etapy musia byť v súlade so zmenou grafikonu železničnej dopravy. Zvažuje sa termín 15. júna alebo až 14. decembra 2008.

Po odsúhlasení tretieho základného dokumentu pre zahájenie projektu BID – jednotnej spoločnej tarify BID môže spoločnosť BID, s.r.o. pristúpiť k spracovaniu Ročného projektu organizácie dopravy regiónu s cieľom jeho predloženia na prerokovanie do zastupiteľstiev BSK a Mesta Bratislavy **v júni** 2008. Uvedenými krokmi bude zabezpečená vecná a časová previazanosť projektu BID medzi objednávateľmi dopravy a samotnými dopravcami – Dopravným podnikom Bratislava, Slovak Lines a Železničnou spoločnosťou Slovensko.

V priebehu druhého polroka 2007 vyplynuli ďalšie dôvody zapríčínujúce odsun termínu zavedenia I. etapy BID, s ktorými pôvodný harmonogram nepočítal a sú nasledovné:

1. Pripravovaná zmena v znížení poplatku za použitie dopravnej cesty u Železníc Slovenskej republiky (predpoklad v priebehu roka 2008).

BID, s.r.o. začala rokovať o znížení poplatku za použitie dopravnej cesty s jednotlivými partnermi – Železnicami Slovenskej republiky, Železničnou spoločnosťou Slovensko, Úradom pre reguláciu železničnej dopravy a Ministerstvom dopravy, pôšt a telekomunikácií SR ešte v decembri 2006. Dôvodom boli neúmerne vysoké náklady na prevádzku vlakov linky MHD č. 155 na trati Bratislava východ – Bratislava predmestie a tým nemožnosť konkurencie železničnej dopravy mestskej hromadnej doprave v Bratislave. Samotný proces návrhu zmeny, jej prerokovania v príslušných orgánoch uvedených organizácií je však v skutočnosti dlhší ako sa pôvodne predpokladal. Nová sadzba poplatku za dopravnú cestu bude platná pre všetky integrované dopravné systémy na Slovensku. O zmene sa rozhodne v najbližších mesiacoch, ale s pôsobnosťou až od 1.1.2009.

2. Schválenie možnosti čerpania prostriedkov z EÚ Fondov (predpoklad v priebehu roka 2008).

Pri stanovení pôvodného termínu zahájenia I. etapy BID v marci 2008 sa predpokladalo, že samotný schvaľovací proces bude ukončený už koncom roka 2007 a prvé projekty na čerpanie finančných prostriedkov na obstaranie tarifného informačného systému a prípravy výstavby prestupných terminálov by sa mohli realizovať už začiatkom roka 2008. Reálne je možné očakávať čerpanie až v priebehu roka 2008.

3. Postupný presun kompetencií v regionálnej železničnej doprave zo štátu na VÚC

s termínom plného prechodu originálnej kompetencie od 1. januára 2011.

Zo strany MDPT SR je v súčasnom období v štádiu pripomienkovania materiál o postupnom prechode kompetencií v oblasti financovania regionálnej železničnej dopravy, s cieľom plného prechodu kompetencií štátu na regióny SR v tejto oblasti od 1. januára 2011. Z tohto dôvodu bol aj prístup Železničnej spoločnosti Slovensko a Železníc Slovenskej republiky k možnosti ich zapojenia sa do integrovaných dopravných systémov zdržanlivejší.

Stav doteraz vykonaných prác na jednotlivých základných dokumentoch BID (plán dopravnej obsluhy, spoločný prepravný poriadok, zladenie programového vybavenia jednotlivých dopravcov pre jednotné tarifné vybavenie, podmienky pre inštaláciu elektronických označovačov cestovných lístkov na železničných zastávkach,) však dáva predpoklady pre zahájenie skúšobných prevádzok niektorých dopravných liniek a pilotného projektu pre mikrorajón Záhorie podľa schválenej koncepcie BID a plánu dopravnej obsluhy ešte v priebehu roka 2008.

Pilotný projekt mikrorajón Záhorie je navrhnuté zaviesť od 15.6.2008. Skúšobnou prevádzkou sa overí schválený model koncepcie BID v praxi pred jej plným spustením. Jedná sa o skúšobné prevádzky:

- linka 630 – Chorvátsky Grob – Čierna Voda – Vajnory - Zlaté Piesky - *termín zahájenia v marci 2008,*
- linka 321 – Bratislava, Patrónka – Záhorská Bystrica – Mariánka – *termín zahájenia v priebehu roka 2008,*
- linka R 5 Bratislava Východ (Vajnory) / Bratislava Predmestie - *termín zahájenia v priebehu roka 2008*

So zámerom realizácie projektu BID v podmienkach regiónu po dôkladnejšom prerokovaní základných dokumentov (najmä otázky jasne stanovenej tarifnej politiky) sa po niekoľkomesačných pracovných rokovaníach **stotožnili** aj zástupcovia troch dôležitých dopravcov – Dopravného podniku Bratislava, Železničnej spoločnosti Slovensko a Slovak Lines. V súlade so vzájomne pripravovanými a odsúhlasenými podkladmi z BID a reálne sa ukazujúcimi možnosťami čerpania finančných prostriedkov z EÚ fondov dopravcovia harmonizujú už teraz svoje podnikateľské zámery na nasledujúce obdobie. (Obstaranie tarifno-informačnej technológie – označovače cestovných lístkov, predajné automaty, elektronické transparenty, nákup nových železničných súprav, zahusťovanie železničných zastávok na území regiónu a podobne).

V zmysle otvoreného systému integrovanej dopravy má záujem vstúpiť do systému aj ďalší druh dopravy a to vodná doprava. Spoločnosť DUNAJBUS, s.r.o. ponúka atraktívny spôsob dopravy po Dunaji špeciálnymi plavidlami- vodnými autobusmi. Doprava by bola zaistená medzi Devínom a Čunovom so zastávkami v centre mesta na obidvoch brehoch rieky, čím by sa nahradil aj už zrušený Propeler. Neskôršie je možnosť rozvinúť túto ekologickú dopravu do Devínskej Novej Vsi a za hranice mesta do Hamuliakova a Šamorína.

Na úrovni MDPT SR bola vytvorená pracovná skupina menovaná Ministrom, ktorá zastrešuje integrované dopravné systémy v jednotlivých regiónoch Slovenska a pripravuje spoločnú legislatívu.

MDPT SR zabezpečuje spracovanie Technicko-ekonomickej štúdie: „ Implementácia integrovaného dopravného systému s využitím koľajovej dopravy na území hl. mesta SR Bratislavy s dosahom na Bratislavský a Trnavský samosprávny kraj a priľahlé regióny Rakúska a Maďarska“.

Ďalšie aktivity v oblasti dopravných systémov

Hl. mesto SR Bratislava je aktívny prvok projektu Magistrála pre Európu, ktorý preferuje rýchle železničné spojenie koridoru: Paríž – Štrasburg - Karlsruhe - Viedeň - Bratislava a Budapešť.

Po vstupe do EU a otvorení Schengenského priestoru sa otvárajú nové možnosti v spolupráci v doprave so susednými regiónmi. Na konferenciách v Brne (ČR) boli navrhnuté možnosti spolupráce v oblasti železničnej a autobusovej dopravy medzi regiónmi Rakúska, ČR, SR a Maďarska. Súbežne sa rozvíjajú aktivity v projekte TWINCITY Viedeň - Bratislava.

V uplynulom období som bol aktívnym účastníkom na odborných dopravných konferenciách, kde som prezentoval projekt Nosného dopravného systému v Bratislave a projekt Integrovanej dopravy v Bratislavskom regióne.